

ОСНОВНИ СУД ВАЉЕВО
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
5 П. бр.1588/13
дана: 23.12.2013. година
В а љ е в о

У ИМЕ НАРОДА

ОСНОВНИ СУД У ВАЉЕВУ, судија Гордана Лазаревић у парници тужиоца Светозара Милошевића из Ваљева, ул. Јакова Ненадовића бр. 26, кога заступа адв. Кристијана Ђурђевић из Ваљева, против туженика Републички Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Београд, а кога заступа, Милан Танасковић из Ваљева, ради накнаде штете, вредност спора 208.068,61 динара, донео је по закљученој главној расправи дана 16.12.2013.г. а јавно објавио дана 23.12.2013.г. следећу:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца Светозара Милошевића из Ваљева, против туженика Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд па се обавезује тужени да тужиоцу на име мање исплаћених пензија за период од 1.1.2008.г. па закључно са 31.9.2010.г. исплати износ од 208.068,61 динара и то :

- јануар 2008.г. износ од 5.373,30 динара, са законском затезном каматом почев од 20.2.2008.г. па до коначне исплате,

-фебруар 2008.г. износ од 5.373,30 динара, са законском затезном каматом почев од 20.3.2008.г., па до коначне исплате,

-за март 2008.г. износ од 5.373,30 динара, са законском затезном каматом почев од 20.04.2008.г. па до коначне исплате,

-за април 2008.г. износ од 5.750,46 динара, са законском затезном каматом почев од 20.05.2008.г. па до коначне исплате,

-за мај 2008.г. износ од 5.753,37 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2008.г. па до коначне исплате,

-за јун 2008.г. износ од 5.753,37 динара, са законском затезном каматом почев од 20.07.2008.г. па до коначне исплате,

-за јул 2008.г. износ од 5.753,37 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2008.г. па до коначне исплате,

-за август 2008.г. износ од 5.753,37 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2008.г. па до коначне исплате,

-за септембар 2008.г. износ од 5.753,37 динара, са законском затезном каматом почев од 20.10.2008.г. па до коначне исплате,

-за октобар 2008.г. износ од 6.556,46 динара, са законском затезном каматом почев од 20.11.2008.г. па до коначне исплате,

-за новембар 2008.г. износ од 6.559,68 динара, са законском затезном каматом почев од 20.12.2008.г. па до коначне исплате,

-за децембар 2008.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.01.2009.г. па до коначне исплате.

-за јануар 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.02.2009.г. па до коначне исплате.

-за фебруар 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са закоасвом затезаом каматом почев од 20.03.2009.г. па до коначне исплате,

-за март 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском злезвом пматом почев од 20.04.2009.г. па до коначне исплате.

-за април 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законско.ч затезном **каматом** почев од 20.05.2009.г. па до коначне исплате,

-за мај 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2009.г. па до коначне исплате,

-за јун 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном хаматом почев од 20.07.2009.г. па до коначне исплате,

-за јул 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном камагом почев од 20.08.2009.г. па до коначне исплате,

-за август 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском . . . : . : _ : . почев од 20.09.2009.г. па до коначне исплате,

-за септембар 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законс:- каматом почев од 20.10.2009.г. па до коначне исплате,

-за октобар 2009.г. изнсс од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.11.2009.г. па до коначне исплате,

-за новембар 2009.г. изкое од 6.559,78 динара, са законском затезном **каматом** почев од 20.12.2009.г. па до коначне исплате,

-за децембар 2009.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезн; каматом почев од 20.01.2010.г. па до коначне исплате,

-зајануар 2010.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.02.2010.г. па до коначне исплате,
-за фебруар 2010.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.03.2010.г. па до коначне исплате,
-за март 2010.Г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.04.2010.г. па до коначне исплате,
-за април 2010.Г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.05.2010.г. па до коначне исплате,
-за мај 2010.Г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.06.2010.г. па до коначне исплате,
-за јун 2010.и износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.07.2010.г. па до коначне исплате,
-за јул 2010.г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.08.2010.г. па до коначне исплате,
-за август 2010.Г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.09.2010.г. па до коначне исплате,
-за септембар 2010.Г. износ од 6.559,78 динара, са законском затезном каматом почев од 20.10.2010.г. па до коначне исплате,

Па све у року од 8. дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ туженик да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 112.844,00 дин., са законском затезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате, у року од 8. дана, под претњом принудног извршења.

Образложение

Тужилац је утужби навео даје корисник права на пензију коју остварује код туженог почев од 1.1.92. године, у проценту од 85% пензијског основа. Тужилац наводи да је решење, којим му је као професионалном војнику признато право на старосну пензију од 12.2.1992. године донето у складу са тада важећом Уредбом о платама и другим новчаним примања професионалних војника и цивилних лица у војсци Југославије. Међутим, тужени тврди да је законом о војсци Југославије прописано да се раније утврђене пензије усклађују са изменама плате професионалних војника истог чина и положаја, тако што се измене уноси плате узимају за утврђивање новог пензијског основа, а тиме и износа пензија. Тужилац даље наводи да је у складу са чл. 4. став 1. тачка 1. Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања ФСОВО тужени има обавезу да обезбеди остваривање парава и обавеза и социјално осигурање војних осигураника прописаних законом о војсци Југославије и прописима донети на основу тог Закона, а да у складу са чл. 4. став 1. тачка 4. истог Закона тужени дужан не само да врши исплату пензија, већ и да врши њихово усклађивање са

Законом и прописима донетим на основу Закона. Такође, тужилац указује да се чл. 5. став 1. Уредбе о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника, усклађивања пензија и других примања војних осигураника врши по службеној дужности, а у складу са чл. 12. исте Уредбе пензија стиче и доспева даном испуњења услова, а утврђује у месечном износу и исплаћује уназад. Тужилац је даље навео да се у складу са Законом о војсци Србије који је ступио на снагу 1.1.2008.Г., усклађивање војних пензија врши на нови начин, тако да се у складу са чл. 193/1 овог закона усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог Закона, као и пензија остварених по ступању овог Закона на енагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Даље, тужилац истиче да чл. 75. Закона о изменама и допунама ЗПИО прописано да уколико просечни износ пензије корисника у осигурању запослених, исплаћене за предходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у предходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за предходну годину корисника у осигурању запослених доведе до нивоа од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћене у предходној години. С обзиром да тужени није испоштовао напред наведене законске обавезе, да није извршио усклађивање, што је требао по службеној дужности да учини и да не испади у пензију тужиоцу у складу са напред наведеним законским одредбама, тужилац је предложио суду да, сагласно чл. 172. ЗОО усвоји тужбени захтев и да обавеже туженика да му на име накнаде штете коју трпи због незаконитог поступања туженика за период од јануара 2008.г. закључено са септемврим 2010.Г. исплате износе са каматом прецизно наведене у ставу 1. изреке пресуде све у складу са тужбеним захтеовим прецизираним од 10.8.2011.године. Трошкове спораје тражио.

У одговору на тужбу туженик је истакао приговор апсолутне недележности суда с обзиром да је чл. 15. Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања фонда прописано да директор доноси решење у првом степену о правима из пензијског и инвалидског осигурања, тако да је јасно да је заштита и остваривање права у предметној правној ствари обезбеђењена у Управном поступку, а да се судска заштита обезбеђења у Управном судском спору по тужби за преиспитивање законитости коначног управног акта. За случај да суд наведени приговор не усвоји, пуномоћник туженика је осприо тужбени захтев као неоснован у целини. Навео је да се тужиоцу пензија исплаћује у складу са решењем којим му је признато право на пензију у висини утврђеној овим решењем, да се законитост овог решења као управног акта цени у Управном поступку пред надлежним органима, као и у Управном спору, тако да ако се има у виду неспорна чињеница да се тужиоцу пензија исплаћује у складу са решењем, нема незаконитог и неправилног рада државног органа у смислу чл. 172, став 1. ЗОО, па ни његове одговорности према тужиоцу за евентуалну у овом спору потраживану накнаду штете. Такође, пуномоћник туженика тврди да у односу на тужиоца, као лице које пензију остварује преко туженог фонда, нису испуњени услови из чл. 75. Закона о изменама и допунама закона ПИО за ванредно усклађивање пензије, с

обзиром да његова просечна пензија као корисника није пала испод 60% просечне зараде без пореза и доприноса, предложио је одбијање тужбеног захтева, Трошкове спораје тражио.

По спроведној главној расправи и изведеним доказима које је суд ценио у смислу чл. 8. ЗПП:а одлучено је као у изреци из следећих разлога:

Увидом суда урешење завода за социјално осигурање војних осигураника број 098026-УП - 1-01586/92 од 12.2.1992.г. утврђено је да је исти тужиоцу признато право на старосну пензију почев од 1.1.92.Г., од кадатче и исплата исте. Решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника број 098026-УП-1 од 28.11.2007.г., у складу са Законом о војсци Југославије и Уредбом о платама и другим новчаним примањима професионалних војника и цивилних лица у ВЈ извршено је усклађивање старосне пензије тужиоца за период од 1.8.2004.г. па за у будуће и за период од 1.10.2005.г., па за у будуће.

Из решења о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новачних накнада од јануара 2008.г. које је донео РФПИО дана 25.1.2008.г. произилази да је истим извршено усклађивање пензија, вредности општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу и новчане накнаде по основу инвалидности из чл. 224. Закона о пензиском и инвладиском осигурању од 1.јануара 2008.г., за 11,06%. Исплата усклађене пензије и новачних накнада по овом решењу вршиће се од јануара 2008.г.

Напред наведено међу странкама није спорно, а није спорно ни да тужени, као правни следбеник Фонда за осигурање Војних осигураника није применио напред наведену одлуку РФПИО и није извршио ванредно усклађивање пензије тужиоцу, већ је исплату пензије вршио без наведеног увећања.

Међу странкама је спорно да ли тужилац има право на увећање, као и да ли након Одлуке Уставног суда Уж.бр. 625/2012.г. од 11.3. 2013.године има право на накнаду штете у висини који тражи тужбеним захтевом.

Одлуком Уставног суда Уж. бр. 625/2012.г., од 11.3.2013.г. утврђено је да је пресудом Вишег суда у Ваљеву Гж. 1184/11 од 8.12.2011.г. подносиоцу Уставне жалбе Светозару Милошевићу поврсјено право на правично суђење зајемчено чланом 32 став 1. Устава РС, а у ставу 2. налаже се Вишем суду да у року од 60. дана од достављања ове Одлуке понови поступак по Жалби подносиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву Пб.р. 5088/10 од 22. августа 2011.године.

У току доказног поступка суд је извео доказ вештачењем од стране вештака економско финансијске струке Ђорђа Ивановића ради утврђења да ли је тужиоцу извршено ванредно усклађивање пензије од 1.1.2008.г. те да ли постоји разлика између пензије које је тужиоцу исплаћена и пензије која би му припадала да је извршено ванредно усклађивање пензија према решењем објављеном у Сл.

Гл.РС 20/2008.г за период од 1.1.2008.г., па закључно са септемврим месецом 2010.Г. као и ради изјашњења да ли су пензије које је тужени тужиоцу исплаћивао у спорном периоду биле ниже од 60% просека у привреди.

Из налаза и мишљења вештака од 19.7.2011.г. произилази да тужени није извршио усклађивање и исплату пензије према чл. 193. Закона о војсци Србије и чл. 75. Закона о изменама и допунама закона о ПИО, у складу са којим чланом је РПФИО утврдио и својим пензионерима повећао пензије за 11,06%. У складу са тим вештак је констатовао да је тужиоцу у периоду од 1.1.2008.г. до 31.3.2008.г. тужени обрачунавао и исплаћивао месечни део пензије по вредности бода од 9,40 динара, уместу по вредности од 10,44 динара то јест увећан за 11,06%, затим у периоду од 1.4.2008.г., до 30.9.2008.г., тужиоцу је такође за 11,06% исплаћена пензија у мањем износу због вредновања једног бода по 10,05 динара уместо по 11,168,00 динара, и на крају у периоду од 1.10.2008.г., до 30.4.2010.г., туженије обрачунавао и исплаћивао тужиоцу месечени део пензије по вредности бода од 11.474,00дин. уместо од 12.745,00 динара. Сагласно наведеним чињеницама, према утврђењу вештака, тужени је тужиоцу за период од 1.8.2008.г. до 30.9.2010.г. на име пензије исплатио 208.068,54 динара мање него што је требало да му исплати да је извршено усклађивање пензија војним осигураницима. Вештак се у свом налазу такође изјаснио да просечна пензија војних пензионера није пала испод 60% просечене зараде у привреди Републике Србије.

Суд је налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке прихватио у целости као детаљан и јасан налазећи да је исти урађен у свему по налогу суда, а тужилац је у складу са налазом и прецизирао тужбени захтев.

Изјашњавајући се поводом примедбама пуномоћника тужиоца и туженика вештак је допунио свој писани налаз наводећи да је, с обзиром да у закону није направљена разлика између цивилних и војних пензионера, у свом налазу приказао однос раста пензија и усклађивање у односу на све пензионере, а не само на војне.

С обзиром на напред утврђене чињенице, суд је одлучио као у изреци пресуде а из следећих разлога:

Суд је најпре размотрио приговор туженика о апсолутној ненадлежености овог суда да поступа у овој правној ствари. Међутим, ако се има у виду природа истакнутог захтева тужиоца којим је он потраживао накнаду штете од туженика, за коју је туженик и одговоран како сматра тужилац, те како је суд о опште надлежености по ЗПП надлежан да одлучује о захтевима за накнаду штете, суд налази даје истакнути приговор неоснован.

Према члану 172. став 1. Закона о облигационом односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује треће лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Према чл. 193. став 1. Закона о војсци Србије прописано је да ће се усклађивање пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона а то је 1.1.2008.г. , као и пензија остварених по ступању на снагу овог Закона вршити по динамици и начин утврђен Законом којим се уређује пензијско и инвладиско осигурање.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвладиском осигурању (Сл.гласник РС број 85/05) изменењен је чл. 80. Закона о пензијском и инвалидском осигурању којим је уређен начин усклађивања пензија. па је одређено да се пензије од 1. априла и 1. октобра текуће године ускађују на основу статистичких података са кретањем трошкова живота на територији Републике у предходних 6 месеци.

Према чл. 73. овог закона пензије се изузетно од поменуте одредбе усклађују са процентом раста трошкова живота и трошкова раста односно пада зарада. С тим у вези решењем Републичког фонда ПИО од 25.1.2008.г. извршено је ванредно усклађивање пензија вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008.године и одређено. Поред осталог да се пензије усклађују за 11,06% а да се исплата усклађених пензија и новчаних накнада по овом решењу врши од 1.1.2008.године.

Како се усклађивање пензија војних пензионера почев од 1.1.2008.Г., врши на исти начин и по истој динамици као и осталим осигураницима Републичког Фонда за ПИО то је тужени био дужан да утврђено усклађивање за 11,06% примени и на утврђење висине пензије тужиоца и то непосредно без доношења посебног појединачног решења. Како то тужени није учнио, то је причинио штету тужиоцу имајући у виду да исплату пензије није вршио у складу са сопственим решењем. Висину неисплаћеног дела пензије суд је утврдио из налаза вештака, на основу ког је тужилачка страна тужбени захтев и прецизирала, па је у тој висини суд и усвојио.

По налажењу суда неосновано је позивање туженика да нису били испуњени услови за повећање пензија војним осигураницима, односно да просечне војне пензије исплаћене у 2007.години нису биле мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса у РС а из разлога што суд није надлежан да утврђује висину пензије, већ је то задатак туженика који је имао могућност да утврђује услове за повећање пензија, али је исти својим решењем утврдио висину пензије и којије то решење био дужан и да поштује. При томе, туженик се у овом спору не може на свој неправилан и незаконит рад.

О трошковима парничног поступка суд је одлучивао сходно чл. 153 став 1., ЗПП:а. па је обавезао туженика да тужиоцу накнади трошкове спора и то на име састава тужбе и једног поднеска по 6.000,00 дин., заступање на З. одржане расправе по 7.500,00 дин., и заступање на 1. неодржаној 4.500,00 дин. на име трошкова вештачења у плаћеном износу од 7.000,00 дин., на име састава жалбе

12.000,00 динара, и на име таксе на тужбу, пресуду, жалбу и другостепену пресуду по 13.961,00 динара, што чини укупно досуђени износ од 112.844,00 динара, па је одлучено као у ставу 2.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове пресуде може се изјавити жалба у року од 8. дана од дана пријема Вишем суду у Ваљеву а преко овог суда.

Судија

Гордана Лазаревић, с.р.

за тач. отправка:

